

KÖZOKTATÁS

A KÁRPÁTALJAI MAGYAR PEDAGÓGUSSZÖVETSÉG LAPJA

XXVII. ÉVFOLYAM, 2023/1. SZÁM

**OROSZ ILDIKÓ EL NEM HANGZOTT BESZÉDE
VOLODIMIR ZELENZKIJ SZÁMÁRA**

OROSZ ILDIKÓ EL NEM HANGZOTT BESZÉDE VOLODIMIR ZELENZKIJ SZÁMÁRA

Beregszászba látogatott augusztus 2-án Volodimir Zelenszkij ukrán elnök, ahol a kárpátaljai magyar kisebbség képviselőivel is találkozott, többek között Orosz Ildikóval, a Rákóczi-főiskola elnökével. A rövid találkozó során az intézmény elnök asszonya nem kapott szót, azonban sikerült átadnia az elnök úr számára a beszéde írott változatát és egy, a kisebbség helyzetéről szóló tanulmányt.

(Folytatás a 4. oldalon)

ZÁRÓKONCERTEK ÉS ÜNNEPI MEGEMLEKEZÉSEK A TULIPÁN TANODA MAGYAR NÉPMŰVÉSZETI ISKOLÁBAN

A Tulipán Tanoda Magyar Népművészeti Iskola 10 fő helyszínen – Beregszászban, Csepében, Tiszapéterfalván, Kisgejőcön, Nagyberegen, Nagydobronyban, Nagyszőlősen, Rahón, Técsőn, Ungváron – valósította meg zárókoncertjét és ünnepi megemlékezését június 4-én, a nemzeti összetartozás napján. Az összetartozás táncát közel 2 000 gyermek táncolta el.

(Folytatás a 37. oldalon)

KRÓNIKA

**P. Frangepán Katalin Gimnázium
Elemi Iskola és Óvoda nyílt
Királyházán**

(3. oldal)

***

ANYANYELV ÉS OKTATÁS

**Elhalasztották a nemzeti ki-
sebbségi iskolák ukrán nyelvre
történi átállását**

(6. oldal)

**Diplomaátadó ünnepséget
tartottak a Rákóczi-főiskolán**

(8. oldal)

***

TERMÉSZETVÉDELEM

**A Fekete- és a Gyulai-hegy
Botanikai Védett területek**

(12-14. oldal)

***

KUTATÁS

**Tanulói létszámok alakulása
Kárpátalján a háború után**

(28-30. oldal)

***

PEDAGÓGUSPORTRÉ

**„Lelkiismeretesen és odaadó-
an tanítani” – ez a legfontosabb.
Bemutatjuk Kopasz Vivien-Kittit,
a Forgolányi Általános Iskola alsós-
tanárát, a Tulipán Tanoda Magyar
Népművészeti Iskola néptánc- és
népi játékok oktatóját**

(31. oldal)

***

NYÁRI PROGRAMJAINK

**Idén is megrendezésre került
a Kárpátaljai Nyári Kölcsey Pe-
dagógusakadémia**

(32. oldal)

***

ISKOLAI VIZIT

**Beregszászi Kossuth Lajos Lí-
ceum – 120 éve a magyar nyelvű
oktatás szolgálatában**

(43-44. oldal)

in háború következett. A játék során a csapatok fecskendők segítségével kellett, hogy „lelőjék” egymást, ételszínezékek megfestett vízzel. A vacsorát megelőző órákban sportvetélkedők lebonyolítására került sor. Itt röplabdában, asztaliteniszben, tollaslabdában, sakkban, dámajátékban, kő-papír-ollóban mérhették össze tudásukat a táborozók.

Csütörtök délelőtt a csapatok újra terepi foglalkozáson vettek részt Kohut Erzsébet vezetésével, akivel az erdőről, az oda természetesen tartozó, ott honos növényekről és állatokról, valamint az oda nem tartozó dolgokról beszélgettek és oldottak meg feladatokat. Az ebédet követően a szintén a tábor hagyományává vált állat-növény háború következett, mely során a számháború mintájára két csapatban játszhattak a résztvevők. Rövid pihenő után csapatvetélkedő következett. Vacsora után az oktatók megtekintették és értékelték a csapatfeladatokat, majd a pontok összegzését követően kihirdették a csapatverseny, valamint a sportvetélkedők eredményeit, és a tábor során készült fényképeket közösen megtekintették. A tábor lezárásaként táborút körül beszélgethettek, oszthatták meg élményeiket, játszhattak a táborozók.

Péntek délelőtt a reggelit követően ért véget a Természetismereti és Természetvédelmi Tábor.

A XXII. Természetismereti és Természetvédelmi Tábor megvalósulását Magyarország Kormánya, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága és a Bethlen Gábor Alap támogatta.

kmpsz.uz.ua

ABACUS MATEMATIKATÁBOR 2023-BAN IS

2023. július 31. – augusztus 5. között a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar

Főiskola Matematika és Informatika Tanszékével együttműködve megrendezte az Abacus Matematikatábort.

A matematikatábor szakmai felelőse és szervezője Kulin Judit volt, aki a többi szervezővel közösen igyekezett színes programokat biztosítani a gyerekeknek. Már az első napon csapatokra osztották a résztvevőket a matematikai ismereteik alapján, így 4 csapat jött létre, melyek élére a főiskola matematika alapképzésének 3. évfolyamos hallgatóit állították.

A táborozóknak minden délelőtt különféle érdekes, logikát és matematikai kompetenciákat fejlesztő foglalkozásokat tartottak a felkért oktatók. Délután nem csupán a matematikáé volt a főszerep: ismeretterjesztő előadásokat hallgattak elsősorban feltalálóról, akik a matematika fejlődését segítették elő találmányaikkal.

A feltalálók kiválasztása hagyományosan évfordulók alapján történt. Így esett a választás Louis Lumiére-re, halálának 75. évfordulóját méltatva, Samuel Morse 185 éve hozta létre a telegráfot, valamint Neumann János születésének 120. évfordulójára is készült előadás a táborozóknak. Az előadók igyekeztek minél színesebbé tenni foglalkozásaikat. A Neumann Jánosról szóló előadáson számrendszerekkel ismerkedtek, Samuel Morse-hoz kapcsolódó előadásban kódfejtéssel foglalkoztak. Louis Lumiére nevéhez a filmművészet és a fényképezés fejlődése kapcsolódik, ezért ezen a foglalkozáson camera obscurát készíthettek a részt vevő gyerekek. Kulin Ágnes a táborozókkal dobozokból állított össze lyukkamerát, illetve kialakított egyet tanteremből is, ahol a diákok és tanárok megnézheték, hogyan is működik ez az eszköz.

A tanulási lehetőségen kívül táblajátékokat, társas- és számítógépes játékokat játszottak, sportoltak, gyöngyöt fűztek, és elkészítették a hagyományos batikolt pólókat is; este táncházban és filmvetítésen vehettek részt a tábor lakói.

A tanulók többségének leginkább a kirándulás tetszett, amikor Ungvár különböző látványosságait kellett megkeresniük, ki-ki a maga csapatával. Ez idő alatt megismerték és megcsodálták a megyeközpontot, tanultak csapatban dolgozni és együttműködni, különféle kvízkérdésekre válaszolva pedig megismerhették a város történelmét is.

A gyerekek a tábor végén záróesten vehettek részt, melyet a főiskolai hallgatók szerveztek. Ekkor felidéztek a heti élményeket, és érdekes ügyességi feladatokat oldottak meg. A táborlakók valamennyien élményekkel, új barátokkal és matematikai ismeretekkel gazdagodtak a matematikatábor ideje alatt.

Balog Eszter – Palinszky Alexandra,
Matematika és Informatika Tanszék

– Diákjaink idén is eredményesen képviselték iskolánkat a kistérségi és a KMPSZ vetélkedőkön egyaránt, továbbá nemzetközi versenyeken is részt vettek. A kistérség iskolái közül az egyik legeredményesebbek voltunk az elmúlt tanévben is, rengeteg dobogós helyezést gyűjtve történelemből, ukrán nyelvből és irodalomból, illetve matematikából, annak ellenére, hogy a versenyfeladatok nem voltak lefordítva magyar nyelvre.

– *Vannak-e órán kívüli foglalkozások az intézményben?*

– Rengeteg tanulmányi kirándulást, osztályon kívüli foglalkozást szervezünk diákjainknak, a Nagyberegi Tájháztól a Hoverlágig. Nagy hangsúlyt fektetünk az NMT-re való felkészülésre, de emellett a tanulóknak van lehetőségük torna, néptánc, vagy Dzsura (katonai-hazafias játék) szakkörökre is beiratkozniuk. Kötelességemnek, céloknak tekintem, hogy ápoljuk nemzeti hagyományainkat, ezért együttműködünk a Sodró együttesel, akik táncházakat tartanak nálunk, továbbá fellépnek a szüreti- és farsangi ünnepeinken.

– *Hány személyt foglalkoztat jelenleg az iskola?*

– Jelenleg 43 pedagógus és 16 technikai dolgozó alkotja kollektívánkat. Különösen büszke vagyok arra, hogy a Drávai-ösztöndíjban négy kollégánk részesült az utóbbi tíz évben, amely a legmagasabb szakmai elismerés városunkban.

– *A háború hatással volt a kollektíva létszámának alakulására?*

– Néhány kollégánk sajnos arra kényszerült, hogy kivándoroljon külföldre, de sikerült pótolnunk őket, így nem szenvedünk tanárhiányban.

– *Milyen az iskola, ezen belül a tantermek felszereltsége, vannak-e szaktantermek?*

– Két tornateremmel, két informatikateremmel, két ukrán kabinettel, kémia szaktanteremmel rendelkezünk, de van

földrajz-, biológia-, matematika-, fizika-, és magyar nyelv szaktantermünk is, amelyek egyben osztályoknak is helyt adnak.

– *Hogyan befolyásolták az áramkimaradások és a légiridítók az oktatási folyamatot?*

– Rendelkezünk óvóhellyel, és generátorokkal is felszereltük, így tudunk alkalmazkodni az említett helyzetekhez. Ezen kívül saját, iskolai Classroom rendszerünk is van, ha esetleg távoktatásra kerülne sor.

– *Végezetül még az érdekelne, hogy mi az iskola mottója?*

– „Kárpátalján az oktatás és a nevelés szolgálatában, a felnövekvő nemzedékért”.

Kopasz Gyula

KÖZOKTATÁS

A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség lapja

Főszerkesztő: Kopasz Gyula

A szerkesztőbizottság: Orosz Ildikó (elnök),
Bak Éva, Benedek Imre, Dobsa Aranka,
Nagy Sándor, Szilágyi Lajos

Tördelőszerkesztő: Fábíán Zoltán

Olvasószerkesztő: Orbán Gyula

**Kiadja a KMPSZ megbízásából
a Kálvin Nyomda (90202 Beregszász, Kossuth tér 4.)**

Felelős kiadó: Orosz Ildikó

Lapengedély száma: 3T №64, **Példányszám:** 2000

Levelzési cím: 90202 Beregszász,

O. Kobiljanszka u. 17. **Tel.:** (+380-31-41)-2-37-47

web: www.kmpsz.uz.ua **e-mail:** info@kmpsz.uz.ua

Megjelenik a BETHLEN GÁBOR ALAP TÁMOGATÁSÁVAL

KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
ALAP

A szerkesztőség nem feltétlenül ért egyet a lapban megjelenő szerzői véleményekkel. A publikációkban közölt tényekért minden esetben a szerző viseli a felelősséget. A beérkező kéziratok közlésének és szerkesztésének jogát fenntartjuk, visszaküldésüket nem vállaljuk.

Освіта (на угорській мові)

Засновник і видавець: Закарпатське угорськомовне педагогічне товариство

Реєстраційне свідоцтво: 3Т №64 від 20.03.1995.

Віддруковано: П.п. Лац Чілла Степанівна
М. Берегово, пл. Кошшута 4. Тираж: 2000